



ماهنامه فرهنگی رایزنی فرهنگی
 جمهوری اسلامی ایران در آلمان

مدیرمسئول و سردبیر:
 دکتر همایون همتی

مدیر اجرایی:
 سید روح اله حسینی

با همکاری هیات تحریریه رایزنی
 فرهنگی

انتشار از طریق وب سایت رایزنی
 فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
 در آلمان

Kulturabteilung
 der Botschaft der Islamischen
 Republik Iran Berlin
 Drakestr 3, 12205 Berlin
 www.irankultur.com
 E-Mail info@irankultur.com



یک چند روزگار جهان دردمند بود

به شد که یافت بوی سمن را دوی طیب

باران مشکبوی بیارد نو به نو

و ز برف برکشید یکی حله فصیب

گنجی که برف پیش همی داشت گل گرفت

هر جو یکی که خشک همی بود شد رطیب

لاله میان کشت درخشد همی ز دور

چون پنجه عروس به حنا شد خضیب

بلبل همی بخواند بر شاخسار بید

سار از درخت سرو مر او را شده مجیب

رودکی

آمد بهار خرم با رنگ و بوی طیب

با صد هزار زینت و آرایش عجیب

شاید که مرد پیر بدین گه جوان شود

گیتی بدیل یافت شباب از پی شیب

چرخ بزرگوار یکی لشکری بکرد

لشکرش ابر تیره و باد صبا نقیب

نفاط، برق روشن و تندرش طبل زن

دیدم هزار خیل و ندیدم چنین مهیب

خورشید زابر تیره دهد روی گاه گاه

چونان حصاری که گذر دارد از رقیب



در این برنامه قسمت های متنوعی نظیر شعر خوانی توسط شعرای افغانی، تاجیک و ایرانی ارائه شد و قطعات زیبایی از موسیقی سنتی سه کشور توسط نوازندگانی از این کشورها به اجرا درآمد.

دکتر همایون همتی علاوه بر سخنرانی در مراسم افتتاحیه ی این برنامه ی فرهنگی، در بخش های مختلفی از آن، با قرائت اشعاری از مولوی، حافظ و دیگر شعرای نامدار پارسی سرای، بر اهمیت همدلی و اشتراک مساعی فرهیختگان، ادب دوستان و فرهنگ پروران سه کشور، در جهت گسترش فعالیت های فرهنگی مشترک تأکید کرد و اظهار امیدواری نمود که این برنامه مطلعی برای همکاری های عمیق تر و مداوم تر این کشورها باشد.

در خاتمه ی این برنامه ی پرشکوه، که با استقبال پرشور شرکت کنندگان و مدعوین مواجه شد، با شام گرم ایرانی از میهمانان پذیرایی بعمل آمد.



برگزاری مراسم «نوروز مشترک» ایران، افغانستان و تاجیکستان در برلین



رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آلمان، روز چهاردهم فروردین ماه سال ۸۸ مراسم جشن با شکوه و شب شعری را تحت عنوان «نوروز مشترک» در سالن شهرداری منطقه ی «سلن درف» برلین برگزار کرد.

در این برنامه که با پشتیبانی سفارت کشورمان و نیز مشارکت سفارت خانه های کشورهای افغانستان و تاجیکستان برگزار شد، سفیران این سه کشور به اختصار به ایراد سخن پرداختند و بر اهمیت ارج نهادن بر فرهنگ و زبان مشترک کشورهای ایران، افغانستان و تاجیکستان تأکید ورزیدند.

در این برنامه علاوه بر مقامات بلند پایه ی سیاسی و فرهنگی کشورهای دوست، همسایه، هم فرهنگ و همزبان ایران، تاجیکستان و افغانستان، اساتید دانشگاه و فرهیختگان آلمانی و ایرانی علاقمند به فرهنگ و ادب فارسی و همچنین دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در برلین نیز شرکت داشتند.



است نو اندر سرای کهن بر آورده و ایزد تعالی آفتاب را از نور بیآفرید و آسمان ها و زمین ها را بدو پرورش داد و جهانیان چشم بر وی دارند که نوری است از نورهای ایزد تعالی و اندر وی با جلال و تعظیم نگرند که در آفرینش وی را ایزد تعالی عنایت بیش از دیگران بوده است.»

در ده روز جشن فروردینگان، یعنی از پنج روز اسفند ماه تا پنج روز خرمه مسترقه نیز اعتقاد بر این بود که روان های بهشتیان و دوزخیان روی زمین ظاهر می شوند. بهشتیان شاد و دوزخیان ترسیده از بیم بازگشت، در خانه های خود، نزد بازماندگان می مانند. چنین اعتقاد داشتند که چهار ستاره بزرگ، که هریک خود ایزد به شما می آمدند، یعنی ستاره وند، ستاره سدویس، تیشتر و هفتورنگ برای پاسداری از دوزخیان بر سر دوزخ ایستاده اند تا دیوان را در دوزخ از آزار سخت گناهکاران در این ایام خجسته باز دارند. از این رو، ستارگان خود در رنج اند.

ایرانیان باستان اعتقاد داشتند که دوازده تن از نیروهای اهریمنی در طول دوازده ماه سال دائماً در حال جویدن و بریدن و انهدام دوازده ستون نگهدارنده کیهان اند. در آستانه سال نو، درست در روزهای پیش از نوروز، زمانی که همه ستون ها جویده شده و در حال سقوط اند، دیوان و نیروهای اهریمنی که از شادمانی سر از پا نمی شناسند و گمان می برند که کیهان دیگر نابود خواهد شد، برای رقص و پایکوبی و شادی به زمین فرود می آیند. اما وقتی دوباره به آسمان بر می گردند، می بینند که همه ستون های دوازده گانه از نو بازسازی شده اند. پس دوباره برای سالی دیگر خوردن و جویدن ستون ها را آغاز می کنند.

دوازده ستون نماد بروج دوازده گانه یا دوازده ماه سال است. درگیری نیروهای خیر و شر و رویارویی آنان با هم یکی از مضامین اصلی اساطیر ایرانی است که به اشکال گوناگون در اسطوره ها، آیین ها و جشن های ملی جلوه گر می شود.

نوروز آیینی است کهن و ماندگار با تاریخی شکوهمند که در گستره جغرافیایی جهان ایرانی از غرب چین تا آناتولی، از شبه قاره هند و افغانستان در شرق تا بین النهرین در غرب و از سین کیانگ و

نوروز در سرزمین های نوروزی

ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی
به گلزار آی کز بلبل غزل گفتن بیاموزی

از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی
«حافظ»



قداست نوروز چندان بود که آن را تجلی آفرینش انسان و آغاز تاریخ به شمار می آوردند. جنبه آفرینش را به ششمین گاهانبار یا جشن بزرگ زرتشتی و جنبه تاریخی آنرا به کیومرث ربط می دادند، چنان که در نوروزنامه منسوب به خیام، وصف آغاز تاریخ در آغاز برج حمل آمده است؛ «چون کیومرث، اول ملوک عجم به پادشاهی بنشست، خواست که ایام سال و ماه را نام نهد و تاریخ سازد تا مردمان آن را بدانند. بنگریست که آن روز بامداد، آفتاب به اول دقیقه حمل آمد. موبدان عجم را گرد کرد و بفرمود که تاریخ از این جا آغاز کنند. موبدان جمع آمدند و تاریخ نهادند و چنین گفتند موبدان عجم که دانایان روزگار بوده اند که ایزد تبارک و تعالی دوازده (دوازده) فرشته آفریده است. از آن چهار فرشته به آسمان ها گماشته است تا آسمان را به هر چه اندر اوست از اهرمنان نگاه دارند، و چهار فرشته را بر چهار گوشه جهان گماشته است تا اهرمنان را گذر ندهند که از کوه قاف برگذرند و چنین گویند که این جهان اندر میان آن جهان چون خانه ای

آن نیز افزوده شده است. نوروز آیینی است توحیدی که هم ویژگیهای مردمی و انسانی در آن وجود دارد و هم آیین دینی و مذهبی پنداشته می شود.

آیین نوروزی، سپاسگزاری به درگاه یزدان به پاس نعماتی است که در اختیار انسان گذاشته شده است. با نگاهی به آیین های نوروزی از جمله چهارشنبه آخر سال ، سفره هفت سین، مراسم تحویل سال، دید و بازدیدهای نوروزی، اهدای عیدانه، و مراسم سیزده بدر، همه به نحوی با روابط انسان و طبیعت و روابط بین انسانهاست .

قلمرو حوزه نوروز در آسیای مرکزی و آسیای جنوبی و آسیای غربی در بین مدارات ۲۵ درجه تا ۴۵ درجه عرض شمالی واقع شده است. عید نوروز در آذربایجان نیز از تاریخی کهن برخوردار است. آثار مراسم، آداب و آیین نوروزی مانند افروختن آتش و رقص های دسته جمعی «یا للی» و جشنهای گروهی مردم در منطقه قوبستان آذربایجان که با تاریخ هزاران ساله خود به عنوان یکی از مراکز تمدن بشری ثبت گردیده بصورت منقوش بر صخره ها به یادگار مانده است. امروز نیز اهالی روستای منطقه قوبستان در ساحل دریای خزر به رسم دیرین مراسم عید نوروز را در میان این صخره های منقش واقع در قوبستان بر پا می دارند .

همه ساله در آستانه حلول عید نوروز به تناسب فرهنگ غذایی و آشپزی شیرینی های مخصوص عید نوروز پخت می شود. در خانه ها کاشت سبزی به عنوان رمز مرموز نوروزی مطرح است. کاشتن درخت عمل نیک و قطع درخت گناه محسوب می شود. در برخی نواحی براساس عادت

آسیای مرکزی در شمال شرق تا دامنه های شمالی قفقاز بزرگ در شمال و آسیای صغیر در شمال غربی آسیا را شامل



می شوند که دور تا دور ایران زمین را به عنوان خاستگاه تمدن ایرانی در بر می گیرد. این آیین کهن و ارزشمند با جشن ها و مراسم ارزشمند ، علاوه بر ایران زمین در همه جمهوری های آسیای مرکزی و استان سین کیانگ در غرب چین با شکوه تمام برگزار می شود. و همه در باور به این آیین شکوهمند در برگزاری آن با هم سهیم اند و از مراسم «میرنوروزی» در قزاقستان تا کردستان عراق، تا سبز کردن گندم در تمامی این گستره عظیم تا پختن سمنو در جای جای این قلمرو، در پیشباز به نوروز باستانی و عید نوزایی طبیعت و دگرگونی جان و تن و نبات و جماد به هم می پیوندند و تازه می گردند. چنین ویژگی های رحمانی و الهی و فرهنگی، راز ماندگاری این سنت پیش از اسلام تا همین امروز و سالهای آینده است. آیین ها ، سنت ها ، باورها و جشنهای آن سرشار از معنویت و نوع دوستی و شکران نعمات الهی و دوستی و مهربانی و احترام به هم نوع و زدودن کدورتها و پاک و تازه گردانیدن دلها و الهی شدن قلبهاست.

در نوروز رابطه انسان و طبیعت و پاسداری از محیط زیست تجلی می یابد. آیین های نوروزی آن چنان در دل مردم نشاط می آفرینند که نه تنها از گذشته دور تاکنون از بین نرفته ، بلکه بر شکوه

دریای وخش، سرخان دریا و ... آب در سفره هفت سین در تنگی بلورین با ماهی سرخ در آن ، نشانه حیات و رمز پایه ای حیات است. نوعی سپاس بر یزدان است که آن را نعمتی برتر می شمردند و در سفره می گذارند. مردم این قلمرو، آب را روشنایی و روشنی بخش زندگی خود می دانند .

در آخرین چهارشنبه سال افروختن آتش و پریدن از روی آتش ، روشن کردن مشعل و آراستن سفره با شمع ها از آداب و رسوم مردم این نواحی است که البته یادگار دوره زرتشت است.

در شب چهارشنبه عید نوروز هر خانواده به تعداد اعضای خانواده خود شمع روشن می کند و شمع ها را ناتمام خاموش نمی کنند. یکی از باورهای نوروزی آن است که برای محافظت از چشم بد و انرژی منفی اسپند دود می کنند و دود آن را به خانه و کاشانه و کودکان و احشام و حیوانات خانگی می دهند. هنگام افروختن آتش و روشن کردن چراغ دعاها مخصوص نوروزی را می خوانند و آرزو می کنند که تیره بختی ها ، ناکامیها، تلخی ها ، بیماریها در آتش سوخته شوند و به سال جدید منتقل نشوند.

هنگام تحویل سال خارج شدن از خانه و یا نیت کردن در کنار پنجره از عادات و رسوم نوروزی است.

در برخی از سرزمین های نوروزی در ایام نوروز، سگ ها، اسب ها و حتی مارها را اذیت نمی کنند. در نوروز گل نوروزی یعنی گل بنفشه از گلهای وحشی دسته گل درست می کنند و دخترها به گیسوان خود گل می زنند. آوردن گل نرگس به منزل در عید نوروز ممنوع است! مردم سعی می کنند جشن ها و عروسیهایشان را با جشن های نوروزی عجین نمایند. زیرا معتقدند که برگزاری مراسم عروسی در ایام نوروز سبب خوشبختی و سعادت و بهورزی خانواده می شود. در روز نخست نوروز در باکو- پایتخت آذربایجان - نوروز بزرگترین سمنوی کشور بر روی قیز قالاسی - قلعه دختر- آماده می شود و دختری که به عنوان زیباترین ایل ، لقب بهار خانم می گیرد به بالای قلعه

دیرینه به زارعین و کشاورزانی که به احیا و آماده کردن زمین جهت کاشت بذر مشغول هستند، طبق و خنجه نوروزی می برند. همچنین کسانی که در صدد احداث ساختمانی هستند ، سعی می کنند پی ریزی و کلنگ زنی را از روز عید آغاز کنند. براساس باورهای مردم به چنین خانه هایی همیشه خیر و برکت سرازیر خواهد شد. در نوروز نفرین نکردن، دروغ نگفتن، فحش و بد و بیراه نگفتن، غیبت نکردن، پشت سرکسی عیب جویی و بدگویی نکردن و بطور کلی از اعمال ناپسند دروی جستن از آداب و قواعد زرین نوروزی است. مرتکب شدن انسان به اعمال بد و ناپسند در عید نوروز از گناهان بزرگ محسوب می شود.

جالب تر اینکه ، در این قلمرو از جهان، چهار فصل سال بطور کامل در طبیعت منطقه وجود دارد. آغاز سال نو یعنی آغاز بهار مصادف با ایام نوروز است. ایامی که در تمام این قلمرو ، طبیعت جانی تازه می گیرد. درختان و گیاهان از نو زنده می شو ند و گلهای وحشی عطر افشانی می کنند و درختان میوه، شکوفه می دهند. گویی در ایام نوروز طبیعت نیز به ستایش یزدان برخاسته است. مردم به پاس همه نعمتهایی که خداوند در اختیار بشر گذاشته است آیین های زیبای نوروزی را در این سرزمین ها برپا می دارند.

بد سلیقگی عمل بسیار ناپسندی است تا آنجا که خانه تکانی نموده و منازل خود را تمیز و پاک می نمایند و لباس نو می پوشند و به انتظار نوروز می نشینند و بر اساس سنت دیرین قهر کنندگان بدون وساطت کسی آشتی می کنند و کینه ها و کدورتها را از دلها می زدایند. در برخی نواحی روز دوم نوروز را روز پدر و مادر می نامند که در این روز بطور خانوادگی به زیارت مزار اقوام و خویشان می روند.

در اکثر سرزمین هایی که آیین نوروزی دارند آب از قداست خاصی برخوردار است، در آسیای مرکزی آب چنان از تقدس برخوردار است که رودها «دریا» نامیده می شوند. آمودریا، سیر دریا،

داندند. لباس نو برای هر طبقه ای از مردم با هر نوع در آمد فراهم می شود. لباس نو به برکردن سنتی است ماندگار. همان گونه که طبیعت لباس نو به بر می کند ، انسانها نیز به تبعیت از طبیعت لباس خود را نو می کنند. در کنار این نوزایی طبیعت و تن ، نوزایی جان هم مورد نظر است. کدورت‌های بین اقوام زدوده می شود. خویشانی که با هم قهر هستند آشتی می کنند. کوچکترها به دیدار بزرگترها می روند و نوروز فرصت خوبی برای تجدید دیدار خویشاوندان و دوستان با یکدیگر است. اهدای عیدی از سوی بزرگترها به کوچکترها از دیگر مراسم نوروزی است. چه زیباست که پس از سیزده روز در روز سیزده بدر به دامان طبیعت پناه می برند و دمی با طبیعت می گذرانند، دمیدن روح زندگی به کالبد خاک و گیاه را از نزدیک احساس می کنند و یاد رستخیز طبیعت عظیم می افتند. شاید این است راز جاودانگی و ماندگاری نوروز باستانی.

نو بهار است در آن کوش که خوشدل باشی که بسی گل بدمد باز تو در گل باشی
من نگویم که کنون با که نشین و چه بنوش که تو خود دانی اگر زیرک و عاقل باشی
« حافظ »

سید روح اله حسنی
برلین - فروردین ۸۸

۱. منابع:

۲. عمر خیام نیشابوری، نوروزنامه، به کوشش علی حصوری، ۱۳۵۷، ص ۱۱-۱۲
۳. کتابیون مزداپور ، داستان گرشاسب، تهمورث و جمشید، گلشاه، ۱۳۷۸ ص ۲۶۶
۴. جان هیلنز، شناخت اساطیر ایران ، ترجمه ژاله آموزگار، احمد تفضلی ، ۱۳۸۶
۵. اردشیر آذرگسب، آیین برگزاری جشن های ایران باستان ، ۱۳۵۶
۶. دکتر بهرام امیراحمدیان، عنوان مقاله: نوروز آیین برای سپاسگزاری در برابر نعمات خداوندی، ۱۳۸۳
۷. پروفیسور رافائل حسین اف، عنوان مقاله: نوروز در آذربایجان، رئیس موزه ادبیات آذربایجان، ۱۳۸۳
۸. ثمر الدین ثامر ، جشن نوروز و پیشینه تاریخی آن، ۱۳۸۳



رفته و مشعل را روشن می نماید و بدین ترتیب نوروز به عنوان عید رسمی کشور از طرف دولت و مردم در عالیترین سطح و باشکوه هرچه بهتر جشن گرفته می شود. و رییس دولت عید نوروز را به مردم تبریک می گوید. در برخی نواحی عادات و رسوم ویژه ای وجود دارد مثلاً جوانان در کوهها ،

تپه ها و ارتفاعات هیزم جمع کرده آتش روشن می کنند و تا صبح بیدار می مانند. این مراسم تحت عنوان «به استقبال خورشید رفتن» اجرا می شود و همگی تا بر آمدن ستاره سحری ، نغمه های قدیمی خود را تکرار می کنند.

در آثار تمام شاعران حوزه نوروز به نحوی به عید نوروز و آیین های آن اشاره رفته است. رودکی سمرقندی، فرخی سیستانی ، فردوسی طوسی، ناصر خسرو قبادیانی، حکیم عمر خیام نیشابوری، باباطاهر همدانی، سعدی شیرازی، مولوی بلخی، حافظ شیرازی، نظامی گنجوی، منوچهر دامغانی، صائب تبریزی و بسیاری دیگر از شاعران کلاسیک و حتی شاعران معاصر از جمله محمد حسین شهریار ، پروین اعتصامی، ملک الشعرای بهار و دیگران سروده هایی در وصف بهار و نوروز دارند .

عید نوروز، عید زدودن ناپاکی ها و پلیدی ها از محیط زیست است. در این ایام خانه ها را جارو می کنند و ناپاکیها را می زدایند. همه محیط را نو می کنند، دیوارها را رنگ می زنند، شیشه پنجره ها را پاک می کنند و رختخواب ها را در آفتاب می گسترانند تا ماندگی و کهنگی یکسال از آنها زدوده شود. مردم در ایام نوروز خود را ملزم به پوشیدن لباس نو و کنار گذاردن لباس های کهنه می



کتاب برگزیده ی سال کشورمان انتخاب شد و ایشان به دنبال آن به تهران سفر کرد و جایزه ی خود را دریافت نمود.

رایزن فرهنگی کشورمان در ملاقات خود با «پروفسور خوری» درباره ی نقش و وضعیت مسیحیت، مسایل جوانان، دیالوگ بین الادیان و همکاری رایزنی فرهنگی با «دانشگاه مونستر» و ارتباط بیشتر با اسلام شناسان آلمانی به گفتگو پرداخت و این گفتگوها در جوی بسیار دوستانه، صمیمانه و همدلانه به انجام رسید. در این دیدار پروفسور همتی ترجمه ی خویش از کتاب «رودلف اتو» را نیز به «پروفسور خوری» اهداء کرد و ایشان نیز دو اثر از خود را به رایزن فرهنگی کشورمان تقدیم داشت.



پروفسور عادل تئودور خوری برنده جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران

ملاقات رایزن فرهنگی با «پروفسور عادل تئودور خوری» برنده جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران



دکتر همایون همتی رایزنی فرهنگی کشورمان که برای شرکت در کنفرانس هنر اسلامی به شهر «مونستر» سفر کرده بود، در حاشیه ی برنامه های این کنفرانس، با «پروفسور عادل تئودور خوری» دیدار و گفتگو کرد.

«پروفسور خوری» لبنانی الاصل و عرب تبار است و نزدیک به نیم قرن است که در آلمان سکونت دارد. ایشان پیشتر رییس «دانشگاه مونستر» و استاد الهیات مسیحی دانشگاه های آلمان بوده و اکنون بازنشسته شده است. «پروفسور خوری» تألیفات فراوانی دارد و از جمله ۱۲ مجلد تفسیر بر قرآن کریم نگاشته است. ایشان همچنین کتب بسیاری در زمینه ی دیالوگ ادیان و چگونگی روابط مسلمانان و مسیحیان به رشته ی تحریر درآورده است. آخرین کتاب ایشان در زمینه ی «حجاب زن مسلمان و زندگینامه ی پیامبر اسلام (ص)» نوشته شده و بنابر اظهار خودشان در تهران ترجمه و چاپ شده است. ترجمه ی «پروفسور خوری» از قرآن کریم به زبان آلمانی، چندی پیش بعنوان



این حکایت‌ها در روزهای زیر قرائت خواهند شد:

سه شنبه ۲۴ مارس

چهارشنبه ۸ آوریل

پنجشنبه ۲۳ آوری

جمعه ۸ مه

شنبه ۲۳ مه

یکشنبه ۷ ژوئن

دوشنبه ۱۵ ژوئن

شروع قرائت هر یک از این حکایت‌ها از ساعت ۱۸ و قیمت بلیت ورودی هم ۱۰ یورو است. شایان ذکر است که رایزن فرهنگی کشورمان دکتر همایون همتی در جلسه افتتاحیه این نمایشگاه و کنفرانس علمی آن شرکت نمود و به ایراد سخنرانی و ارائه مقاله پرداخت که خبر آن جداگانه در سایت رایزنی درج خواهد شد.



شرکت و سخنرانی رایزن فرهنگی کشورمان در کنفرانس «از هزار و یکشب»



هنر لاک اسلامی در موزه‌ها و کتابخانه‌های اسلامی

از ۲۲ مارس تا ۲۱ ژوئن ۲۰۰۹ در خلال زمان برقراری نمایشگاه حدود ۲ هفته داستان‌های یک شاعر ایرانی در موزه قرائت خواهد شد.

هفت حکایت هفت شاهزاده خانم هفت شاهزاده هفت حکایت را نقل می‌کنند تا با همسر مشترک خویش بهرام شاه در هفت روز از یک هفته گفتگو کنند.

شاعر ایرانی نظامی (۱۲۰۲-۱۱۴۱) با هنرمندی تمام نه فقط به هریک از این هفت شاهزاده خانم یک روز از هفته، یک سیاره، یک رنگ و یک کشور را تقدیم داشته، بلکه هفت جنبه‌ی زندگی را در این اثر تنیده است.



آلمانی ها را نیز به دقت مراعات کند و بدین ترتیب در میان بسیاری از جوانان، فرهنگی مبتنی بر ارزش ها و معنویت اسلامی و دقت و نظم آلمانی پدید آمده است.»

سخنران افزود: «دین اسلام در آلمان در مقایسه با سایر ادیان موجود در این کشور بیشترین نرخ رشد را دارد و علاوه بر مسلمانان مقیم آلمان، که شامل مهاجران و نسل های دوم و سوم آنان می شود، بسیاری از فرهیختگان آلمانی را نیز مجذوب خویش ساخته و اینان در مجموع به نگاهبانان فرهنگ ارزشمند اسلامی در این کشور مبدل شده اند.»

در خاتمه ی کنفرانس پرسش هایی در ارتباط با موضوع سخنرانی از سوی حضار بعمل آمد که از سوی «دکتر ازگس» به آنها پاسخ داده شد. دکتر همتی رایزن فرهنگی کشورمان نیز به بعضی سؤاها در مورد تشیع پاسخ دادند و پس از آن میهمانان با شام گرم ایرانی پذیرایی شدند.



برگزاری کنفرانس جذابیت اسلام در آلمان



رایزنی فرهنگی کشورمان در آلمان روز جمعه ۲۳ اسفند ماه ۸۷ شاهد برگزاری کنفرانس «جذابیت اسلام در آلمان» بود.

«آقای دکتر یاووس ازگس» استاد دانشگاه های آلمان و رئیس مؤسسه علمی- پژوهشی و انتشارتی هادیتک سخنران این کنفرانس بود، که با اشاره به نقش تأثیرگذار واقعه ی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در نوع نگرش و برخورد مردم آلمان با مسلمانان اظهار داشت: «مسلمانان در آلمان خود را با یک دوگانگی روبرو می بینند. گروهی از مردم این سرزمین آنان را از خود می رانند و گروهی دیگر بیش از پیش به آنان علاقمند شده اند و این خود باعث شده تا هم مسلمانان و هم دیگراندیشان، رو به شناخت عمیق تر اسلام بیاورند، تا جنبه هایی از اسلام را که تاکنون برایشان ناشناخته بود بازشناسند.»

«دکتر ازگس» با اشاره به رشد روز افزون جمعیت مسلمان آلمان، اظهار داشت: «شرایط جدید، مردم و بویژه نسل جوان را که والدین آنها از مهاجران هستند به زندگانی آگاهانه تری واداشته و این نسل می کوشد تا با حفظ ایمان و اعتقادات اسلامی خویش، مقررات و نظم حاکم بر زندگانی



هیأت مدرسان دانشگاه باقر العلوم (ع) همچنین دیدار مفصل و پرباری را با «پروفسور آنجلیکا نیویورث (Prof. Angelika Neuwirth)» و «دکتر میثائل مارکس (Dr. Michael Marx)» مسئولان پروژه ی قرآنی «کریوس کرانیکوم» در محل «فرهنگستان علوم برلین- براندنبورگ» (Akademie der Wissenschaften Berlin-Brandenburg) داشتند و مفصلا درباره ی جزئیات این طرح قرآنی و نقاط قوت و ضعف آن به گفتگو پرداختند و بر همکاری با یکدیگر در جهت هرچه مثمر ثمرتر شدن این پروژه و جلوگیری از کج روی هایی که معمول اینگونه پژوهش هاست تأکید کردند.



بازدید اساتید دانشگاه باقر العلوم (ع) از مراکز علمی آلمان و

انعقاد قرارداد همکاریهای علمی با دانشگاه لایپزیگ



با برنامه ریزی همه جانبه ی رایزنی فرهنگی کشورمان در آلمان و همکاری سفارت متبوع، اساتید و مدرسان دانشگاه باقر العلوم (ع) قم، که طی یک سفر دوره ای به اروپا، قصد بازدید از مراکز دانشگاهی، علمی و آموزشی کشورهای اروپایی و از جمله آلمان را داشتند، از شانزدهم تا بیستم فروردین سال ۱۳۸۸ میهمان رایزنی فرهنگی کشورمان در آلمان شدند.

بر اساس برنامه ریزی های کارشناسان رایزنی فرهنگی، اساتید دانشگاه باقر العلوم (ع) قم موفق شدند ظرف مدت کوتاه اقامت خود در آلمان از موزه ی پرگامون و کتابخانه ی دولتی برلین بازدید کنند و از توضیحات مشروح مسئولان موزه و کتابخانه ی دولتی برلین بهره مند شوند.

این هیأت همچنین نشستی را نیز با اساتید و مسئولان دانشگاه لایپزیگ در محل دانشگاه لایپزیگ داشتند و ضمن تبادل اطلاعات بر انعقاد تفاهم نامه ی همکاری با یکدیگر به توافق دست یافتند.



اهدای کتاب به بخش فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی افغانستان - برلین

رایزنی فرهنگی ایران در برلین در پی حمایت‌های فرهنگی خود از مراکز فرهنگی و علمی این بار نیز به بخش فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی افغانستان و تکمیل کتابخانه آن تعداد ۱۰۷ جلد کتاب اهدا نمود.



برگزاری برنامه‌های فرهنگی مانند شب شعر و جلسات ادبی و علمی نیز از برنامه‌ها و همکاری‌های فرهنگی آتی می‌باشد. علاوه بر آن رایزنی فرهنگی ایران همه ساله پس از دریافت تقویم و سالنمای ایرانی تعداد مکفی در اختیار مراکز فرهنگی و اسلامی از جمله مرکز اسلامی فرهنگی افغانستان مقیم برلین و سایر مراکز فارسی زبان متقاضی در برلین و سراسر آلمان می‌گذارد.

رایزنی فرهنگی کشورمان در برلین همچنین قراری را با خانم «دکتر کاسپاریک (Dr. Kasparick) مدیر «دانشسرای واعظان انجیلی (Seminar der evangelischen Prediger)» شهر «ویتنبرگ» برای اساتید دانشگاه باقر العلوم (ع) در محل مؤسسه‌ی مذکور در شهر «ویتنبرگ» منعقد کرده بود، که انجام شد و خانم «دکتر کاسپاریک» در دیدار خود با این اساتید، در خصوص فعالیت‌های مرکز تحت مدیریت خویش توضیحات مبسوطی را ارائه کرد و پس از آن اعضای هیأت از قبر «مارتین لوتر» بنیادگذار پروتستانتیسم در مسیحیت، کتابخانه و موزه‌ی مرکز مذکور بازدید کردند. در این سفر به همت رایزن فرهنگی قرارداد همکاری‌های علمی همه‌جانبه بین دو دانشگاه باقر العلوم و دانشگاه لایپزیگ منعقد شد و نیز قرارداد مبادله‌ی استاد و نیز تأسیس رشته‌ی مطالعات شیعه‌ی امامیه (با محوریت ایران) بین طرفین امضاء شد که خود به تنهایی دستاورد بزرگی محسوب می‌شود که در نوع خود بی‌سابقه است.





به جامعه ی مسلمانان تقویت می کند. در این کتاب آنها برای جهت یابی یاری و پشتیبانی می شوند، تا جایگاه خود را در جامعه ی چند فرهنگی بیابند.

دانش آموزان در عین حال با این کتاب توان آن را می یابند، تا درباره ی جهان زندگی خویش عکس العمل نشان دهند و به زبان آلمانی درباره ی دینشان سخن بگویند و اسلام را به هم شاگردی هایشان که به ادیان دیگر تعلق دارند، به گونه ای مطبق و با حفظ ارزش ها منتقل نمایند.



در این کتاب کمتر درباره ی تنوع مذاهب اسلامی و بیشتر روی آموزش هویت بنیادین دانش آموزان کار شده است. در آن همچنین درباره ی بردباری، حفظ حرمت دیگران و نیز اعتقادات غیر اسلامی سخن گفته شده است.

این کتب همچنین توصیف می کنند که چه مواردی مسلمانان، مسیحیان و یهودیان را به یکدیگر مرتبط می سازد که به آنها مبانی مشترک ادیان اطلاق می شود و از آن جمله اند: تساوی انسان ها در برابر خدا، ارزش گذاری خلقت، وظایف انسان ها در برابر عدالت اجتماعی و مهربانی، صداقت و عشق، ترویج حفظ صلح.

«کتاب اسلام من» با تصاویر دیدنی متناسب برای کودکان تکمیل شده است.

به تمام مجلدات این سری از کتابها، جزوات آموزشی با اطلاعاتی درباره ی محتوا و روش تدریس جذاب و کپی تصاویر اضافه شده است.

شماره سوم از سال ۲۰۰۸ فصلنامه اشپکتروم ایران منتشر شد

فصلنامه فرهنگی «اشپکتروم ایران» راینزی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آلمان یک مجله تخصصی است که بیست و یکمین سال خود را سپری می نماید.

در این شماره از فصلنامه فرهنگی «اشپکتروم ایران» که حاوی مطالب علمی و تحقیقی برخی از اندیشمندان معاصر است، به علاقمندان تقدیم می گردد:



در این شماره می خوانید:

- ۱- فصوص الحکم محی الدین ابن عربی - رولاند پیچ (قسمت دوم)
- ۲- نگرش معنوی اسلام به انسان - حمید پارسانیا
- ۳- نگاهی نقدآمیز به دروس دینی اسلامی - ولف احمد آریس

کتاب اسلام من

اثر آموزشی «کتاب اسلام من» مبانی اسلام را به زبان آلمانی برای کودکان مسلمان بیان می کند. کودکان معیارها و ارزش های دین خود را با این کتاب فرا می گیرند، دین خود را ارج می نهند و به آن علاقمند می شوند. این کتاب هویت این کودکان را بعنوان مسلمان و تعلق آنها را



یقین به زندگانی پس از مرگ در بخش شرقی آلمان در میان ۱۳٪ از مردم و چنین ایمانی در میان مردم غرب آلمان ۲۸٪ از انسان ها، یعنی حدود سه برابر سکنه ی شرق این کشور به چشم می خورد.

ایمان به زندگانی پس از مرگ در میان زنان بیش از مردان است و میزان این اعتقاد در میان نسل های متفاوت گوناگون است. بر اساس «مونتپورینگ ادیان بنیاد برتلسمان»، اعتقاد به برانگیخته شدن پس از مرگ در میان اشخاص زیر ۳۰ سال بیش از نسل های پیرتر است و شمار کسانی که اعتقاد به یک زندگی پس از مرگ را بوضوح انکار می کنند، در میان بیش از ۶۰ ساله ها ۳۷٪، یعنی دو برابر بیشتر از جوان تر هاست.

پاپ بانکداری اسلامی را توصیه می کند



واتیکان رقابت را می ستاید. «اسرواتور رمانو (Osservatore Romano) (می نویسد: «در امور مالی باید نمونه هایی را برای مؤسسات در نظر گرفت، که بر اساس حقوق اسلامی داد و ستد می کنند».

باور اکثر آلمانی ها به زندگی پس از مرگ



اکثر آلمانی ها به زندگانی پس از مرگ اعتقاد دارند، اما یک سوم آنها چنین باوری ندارند.

بر اساس همه بررسی بعمل آمده توسط «بنیاد برتلسمان» (33%) از Bertelsmann-Stiftung شرکت کنندگان در یک همه بررسی در پاسخ به سؤال شدت ایمان آنها به زندگانی پس از مرگ، اعلام کردند که بین «بسیار» تا «نسبتاً» به آن ایمان دارند. ۳۴٪ از پرسش شوندگان نیز اعتقاد خود به زندگی پس از مرگ را «متوسط» توصیف کردند و صرفاً ۳۲٪ از شرکت کنندگان در این همه بررسی اظهار داشتند که به برانگیخته شدن انسان ها پس از مرگ، نامیرایی روح و تولد دوباره اعتقادی ندارند.

در مجموع تفاوت اعتقادی فراوانی میان اهالی شرق و غرب آلمان وجود دارد. در حالیکه ۶۰٪ از مردم شرق آلمان با تصور ادامه ی زندگانی پس از مرگ «به هیچ وجه» و یا «تا میزان اندکی» کنار می آیند، صرفاً ۲۵٪ از مردم غرب این کشور چنین موضعی دارند.

داد، در مقابل S&P-Shariah که مشابه اسلامی شرکت آمریکایی مذکور است و صرفاً ۳۲۰ شرکت را شامل می‌شود، در زمان مشابه صرفاً ۹٪ از ارزش خود را از دست داد. در حال حاضر صرفاً بخش کوچکی از سرمایه‌ی جهانی بر اساس اصول اسلامی به کار گرفته می‌شود. در سالهای ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ شرکت‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر شریعت به ترتیب ۲۵ و ۳۷ درصد رشد داشتند. این فقط جریان یافتن سرمایه‌های جدید نبود، بلکه شامل افزایش ارزش نیز می‌شد: سرمایه‌گذاری‌های اسلامی در هر یک از این دو سال ۱۵٪ افزایش ارزش یافتند.

از آنجا که اکنون در جهان غرب نیز بیشتر روی بانکداری اسلامی سرمایه‌گذاری می‌شود، نرخ‌های رشد می‌توانند باز هم افزایش یابند. این ظرفیت در جهان اسلام نیز وجود دارد. در اندونزی که سکنه‌ی مسلمان آنجا بالغ بر ۲۲۰ میلیون نفر می‌شوند، پنج بانک اسلامی وجود دارد، که صرفاً یک تا دو درصد از سهم بازار را در اختیار دارند.

سوء شهرت بانک واتیکان

سرمایه‌گذاران غربی موظف نیستند به بانکهای اسلامی روی آورند تا سرمایه‌گذاری‌هایی مطابق با شریعت را به اجرا گذارند. مؤسسات غربی پی در پی محصولات بانکداری اسلامی را عرضه می‌کنند. شاید بانک واتیکان نیز به زودی محصولاتی با چنین مضامین اخلاقی بالا را تأسیس کنند، در این حالت بانک پاپ می‌تواند برآورد سود را مد نظر قرار دهد، با آنکه هنوز نتوانسته خود را از رسوایی ارتباط با مافیا در سالهای دهه‌ی ۸۰ برهاند.

در واتیکان خشم از سرمایه‌داری افزایش یافته است. «بندیکت شانزدهم» بارها درباره‌ی حرص و آز سرمایه‌گذاران امور اقتصادی در غرب سخن گفته است. تعجبی ندارد اگر بر اساس اعلام سایت «ftd.de»، سرمایه‌های واتیکان نیز مشمول این قاعده شوند. مازاد بودجه دولت کلیسا (واتیکان) در سال ۲۰۰۷ بواسطه‌ی تلاطم‌های بازارهای سرمایه، دو سوم عقب‌نشینی کرد.

سرمایه‌داری شکست خورده است

«اسرواتور رمانو (Osservatore Romano)» سازمان رسمی روابط عمومی پاپ، از بانکهای غربی خواست تا از مؤسسات اسلامی بیاموزند. این روزنامه نوشت: «امور مالی اسلامی می‌تواند بعنوان قواعد جدیدی در جهان اقتصاد سهم ایفاء کند» و اعلام کرد: «سرمایه‌داری شکست خورده است.»

قواعد اقتصادی مبتنی بر شریعت منجر به مجازات بدنی بانکداران خطاکار نمی‌شوند، بلکه بهره و وام‌های پوشش داده نشده را ممنوع می‌سازند. در این مقوله سرمایه‌گذاری‌هایی ممنوع است که «حرام» اعلام شده‌اند و بعنوان گناه شناخته می‌شوند، بعنوان مثال سرمایه‌گذاری در کارخانه‌های مشروب‌سازی و قمارخانه‌ها. سرمایه‌گذاران بجای دریافت بهره، بعنوان مثال در بخشی از سود کارخانجات سرمایه‌گذاری شده شریک می‌شوند و یا اینکه بانک مثلاً خانه‌ای را می‌خرد و آن را با مقداری افزایش قیمت به اقساط به خریدار می‌فروشد.

بانک‌های اسلامی تاکنون در برابر بحران اقتصادی بهتر مقاومت کرده‌اند، برای آنان اعطای وام‌های حاوی «بهره در بهره» و سایر سرمایه‌گذاری‌های پیچیده و به شکل خاص ممنوع است.

بهره‌های نامربوط

دستکم در بحران فعلی بانک اسلامی بر نمونه‌ی غربی برتری دارد. در پنج سال گذشته شاخص سهام آمریکایی S&P-500 که ۵۰۰ شرکت را در بر می‌گیرد ۲۷٪ از ارزش خویش را از دست